

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.250

Letna naročnina L. 2.500

Letna inozemstvo L. 3.500

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XX. - Štev. 26 (1006)

Gorica - četrtek, 27. junija 1967 - Trst

Posamezna številka L 50

Pet let krmar

Pred petimi leti, 21. junija, je bil milanski nadškof msgr. Janez Krstnik Montini izvoljen za papeža katoliške Cerkve. Nadel si je ime po apostolu narodov — sv. Pavlu. Devet dni nato, na praznik sv. Pavla, je bil slovesno kronan v baziliki sv. Petra. Sredi leta 1963 je moral zagrabiti krmilo Petrove ladje, ki je ostala po smrti Janeza XXIII. za nekaj tednov brez vodnika. Bil je to čas, ko je drugi vatikanski koncil že bil resničnost in je bilo na vidiku njegovo drugo zasedanje. Novi papež je imel glede koncila in njegovih ciljev zelo jasne ideje. Zato ni dopustil, da bi zvođen v svojih težnjah in ostal sredi poti. Uspešno ga je pripeljal do zmagoslovnega zaključka.

POPOTNIK PO ZGLEDU SV. PAVLA

Ob začudenju in splošnem odobravanju javnega mnenja je začel s potovanji, ki so ga do sedaj ponesla že na več celin. V začetku januarja 1964 je obiskal Sv. deželo, na kraju istega leta še Indijo, 4. oktobra 1965 se je pojavil pred Organizacijo združenih narodov v New Yorku, v juliju 1967 ga vidimo v Carigradu in Efezu, leos ob 22. do 25. avgusta pa bo poletel na 39. mednarodni evharistični kongres v Kolumbiji.

Znotraj Italije je prav tako opravil vrsto romanj ter kratkih obiskov. V avgustu 1964 je obiskal stolnico v Orvietu, v oktobru istega leta benediktinski samostan na Montecassinu, v juniju 1965 se je udeležil narodnega evharističnega kongresa v Pisi, v Firencah je bil po oni strašni poplavi jeseni leta 1966.

V Rimu je bila njegova hiša odprta vsakomur, ki ga je želel pozdraviti in se srečati z njim. Kljub silnemu naporu, ki ga povzročajo neprestani obiski, se ni hotel odpovedati te vrste apostolatu niti za trenutek. Vrstile so se redne tedenske audienice v baziliki sv. Petra, sledili so si obiski v prostorih papeške palače, prihajali so k njemu ljudje kulture, umetnosti, politiki, iz športnih vrst, zastopniki najrazličnejših poklicev, družabnih slojev, predstavniki vseh ras in barv ter člani vseh narodov in plemen, ki jih premore svet.

A za rast božjega kraljestva na zemlji in za zedinjenje vseh kristjanov sta bili pomembni zlasti dve srečanja v Vatikanu: obisk primasa anglikanske Cerkve nadškofa Ramseya ter lansko jesen poljub miru s carigrajškim patriarhom Atenagorom.

UCITELJ NARODOV

Kakor apostol sv. Pavel si je tudi on zaslužil naslov učitelja narodov. Prva njegova programska okrožnica »Ecclesiam suam« je bila objavljena v avgustu leta 1964. Konec aprila 1965 se pojavi okrožnica »Mense maio«, ki je vabilo k molitvi za uspeh koncila. Še isto leto v septembru izide enciklika o češčenju sv. Rešnjega Telesa »Mysterium fidei«. Leto zatem v septembru 1966 povabi okrožnica o rožnem vencu »Christi Matris« vernike, naj bi s to molitvijo prispevali k utrjevanju miru na svetu. Enciklika, ki nadaljuje vrsto okrožnic o socialnem nauku Cerkve, je »Populorum progressio«, ki je izšla za veliko noč 1967. Že v juniju istega leta pa ji je sledila okrožnica o pomenu in primernosti duhovniškega celibata v latinski Cerkvi »Sacerdotalis coelibatus«.

V govorih, ki jih je imel sv. oče, pa je v glavnem v ospredju misel na mir. Miru je posvetil vse svoje radijske božične poslanice, premmoge nagovore ob audiencah v sredah ter srečanja z verniki ob nedeljah ob priliki molitve angeloške češčenja. Večkrat se je že obrnil s posebnimi pismi na tajnika OZN U Thanta, zavzemal se je za mir v Vietnamu in v izraelsko-arabskem konfliktu, za 4. oktober 1966 je naznanil dan molitev za mir na svetu, novo leto pa je lani proglasil za dan svetovnega miru.

Res izreden mož, vreden imena sv. Pavla apostola, čigar ime si je izbral in ki mu je postal program pri vodstvu Kristusove Cerkve.

—jk

Skupinska razdiralnost

V našem stoletju je pri vsakem uporu, v vsaki revoluciji prevladovala rdeča zastava. Do veljave je prišla l. 1906 v prvi ruski revoluciji, še posebej pa l. 1917 v oktobrski. Rusi so ji dodali še srp in kladivo. Tako je rdeča zastava s srpom in kladivom postala simbol vsake politične in socialne revolucije. Seveda so se podobne stvari dogajale tudi v prejšnjih stoletjih, vendar niso bile tako izrazite. Takrat so revolucije imele pretežno političen in naroden značaj, socialen šele v drugi vrsti.

V našem stoletju rdeči zastavi s srpom in kladivom ni nobena druga mogla uspešno konkurirati. Zgodilo se je pa, da je ta doba trajala ravno 50 let. Niso še v Moskvi dobro odpraznovali 50-letni jubilej oktobrske revolucije, že se je povsod pri demonstracijah, uporih, izgredih in nemirih začela uveljavljati poleg rdeče še črna zastava anarhizma. V začetku so jo komaj opazili, zato ji nihče ni pripisoval posebnega pomena. Njena raba pa raste zmeraj bolj, zmeraj manj je nemirov vsake vrste, kjer se ne bi pojavila.

Prva misel je tale: vprašati bi bilo treba tiste, ki jo nosijo v sprevodih in na demonstracijah, kaj naj črna zastava pomeni. Zaenkrat je znan le en vzrok: nezadovoljnost, ki hromi človekovo razsodnost in ga goni v nepremišljena dejanja, ki se praviloma izdijavajo v razdiralnost. Taka nezadovoljnost je pa obenem tudi nalezljiva. Nalezljivost je izredno učinkovita

posebno v tistih plasteh, ki so na dnu gospodarske in socialne lestvice, ali vsaj mislijo, da so.

Nezadovoljnost je sama po sebi izrazit negativen pojav. Ako je ne spremlja neka pozitivna lastnost, npr. želja po načrtnem zboljšanju, se hitro spremeni v razdiralnost. »Vse razbiti!« postane njeno geslo. Ni pa zmeraj treba, da je nezadovoljnost očitna. Je lahko tudi samo skrita. Bruhne na dan, kadar jo kdo od zunaj izziva. Izživljanju podleže najprej mladina.

SLA PO UNIČEVANJU

Ne smemo misliti, da je vsaka razdiralnost plod nezadovoljnosti. Razdiralnost je nekaj naravnega, jo poznajo že otroci, predno shodijo. Družinska vzgoja, družbeni napredek, izobrazba, vse jo začne krotiti v človeku že v njegovih zgodnjih letih, toda čisto zamoriti je ne more.

Kot rečeno, se je sedaj organizirana razdiralnost začela sistematično pojavljati v javnosti, za simbol si je pa izbrala črno zastavo anarhizma z različnimi prilipi. Postala je družben pojav, ki ga ne smemo zanemarjati.

Slu po razdiralnosti je na primer igrala veliko vlogo v ZDA, kadar so za to dali povod rasni nemiri. Razumeti se še da, zakaj ob takih prilikah ljudje kradejo in ropajo. Od tega imajo vsaj osebno korist. Nerazumljivo pa je, zakaj takrat demonstranti tudi razbijajo, uničujejo, požigajo. Saj od tega nima nihče nobene koristi. Vse to so ti-

pični primeri kolektivne razdiralnosti, ki nagibi zanjo še danes niso čisto jasni. Vsekakor taki razdiralnosti ne moremo pripisovati tako nizkih namenov kot krajam in ropom. To je marsikoga zapeljalo, da sodi o razdiralnosti miljeje kot o ropih in tatvinah. Pa ni prav. Preiskave so namreč do gnale, da razgrajči, ki se jim drugače ne godi slabo, niso bili udeleženi pri ropanju in krajah, pač pa pri požiganju in brezsmiselnem uničevanju tujega premoženja.

Tako brezsmiselno uničevanje premoženja smo morali ugotoviti tudi pri študentskih nemirih v Italiji, potem pa v Nemčiji, nazadnje tudi v Franciji. Problem razdiralnosti je torej postal mednarodni, vsak narod, tudi majhen, mora biti pripravljen, da bo njegova mladina začela uničevati vse, kar ji pride pod roke v nemirih in ji ne ugaja iz tega ali onega razloga.

Zgrešil bo pravo smer, kdor bi hotel naslikati vse te pojave kot »komunizem«. Moramo pibiti razliko med sedanjo razdiralnostjo in komunističnim uničevanjem. Komunisti niso radi uničevali imovine, strastno nagnjenje do tega so le izjemoma kazali v državljanskih vojnah. Drugače so premoženje le socializirali, ne pa razdirali. Zato so jim tudi sedaj črne zastave pri izgredih zoprne. Kadar ne morejo razdiralne strasti usmeriti v svojo korist, jo obsojajo, ali pa njihova informacijska služba o tem molči.

Kolektivna razdiralnost je postala nevarna družbena bolezen. Ljudje se tega le premalo zavedajo. Ne pomislijo, da so na primer pri rasnih izgredih več trpeli od uničevanja premoženja mali ljudje kot pa bogati sloji. Premalo mislijo tudi na to, da vsako uničeno javno premoženje pomeni nove davke. Zmagati bo moralo načelo: kdor razdira, naj popravi škodo. Dosedaj je najbolj odločno na te razdiralne poskuse odgovoril parlament Zahodne Nemčije: sprejel je poseben zakon, ki daje oblastem možnost, da take nastope že v kali zatro. De Gaulle je nekaj časa omahoval, kar bi ga skoro stalo izgubo oblasti; najbolj so še blagi s študentskimi razgrajči v Italiji. Ali je pa to v korist resnični demokraciji, je pa seveda drugo vprašanje.

—ad

ITALIJA IMA NOVO VLADO

Senatorju Leoniju je uspelo sestaviti novo vlado, v kateri so izključno člani demokratske stranke. V njej ni bleščočih imen iz odhajajoče Morove vlade: ni samega Mora, ne Fanfanija ne Tavianijsa. Ostal pa je finančni minister Colombo, brez katerega bi Leoni odklonil sestavo vlade.

Zunanje ministrstvo je prevzel senator Medici, notranje Restivo, obrambno dose-danji prosvetni minister Gui. Novi minister za prosveto bo Scaglia, Andreotti pa je obdržal ministrstvo za industrijo in trgovino. V celoti ima vlada 22 članov. Zaprsegla je ta terek, v parlamentu pa bo predložila svoj program 5. julija.

Komunisti so že javili, da bodo novo vlado takoj postavili na preizkušnjo z različnimi predlogi. Če bo hotela vlada njih spletke uspešno obiti, bo nujno potrebovala ne le opore svojih demokratskih poslancev, temveč tudi socialističnih in republikanskih. Če te opore ne bo, se zna zgoditi, da bo prišla z desne, od liberalcev in neofašistov, kar bi bilo seveda za vlado velika zadrega in na dalj časa nevdržno. Vedno bolj postaja obsojanja vredna odločitev socialistov, ki namesto da bi služili interesom družbe, katera jih je izvolila, te interese podrejajo svojim strankarskim obračunavanjem in notranjim spletkam ter odklanjajo sodelovanja v vladi, dokler ne bodo izvedli svojega kongresa enkrat v jeseni. Nekateri bivši socialistični ministri (npr. Giolitti, Mancini in Tolloy) so odločno za to, da bi bil kongres čimprej. Značilna je zlasti Tolloyeva izjava: »Sklicati kongres čimprej je edina rešitev, da življenje stranke spet steče po kanalih strankinih pravil in demokracije; vsako odlašanje pomeni le vnašati anarhijo in nered v stranko.«

Poskus študentskih demonstracij v Ljubljani

Iz pisma, ki je prišlo od študenta iz Ljubljane:

»Ze v noči od 3. na 4. junij je hotela

skupina študentov zasesti pošto in radiotelevizijsko postajo v Ljubljani; 6. junija pa je bilo v študentskem naselju veliko zborovanje. Protestirali smo proti nezaposlenosti in da se slovenski denar izkoriščevalno odvaža v druge republike Jugoslavije. Mi temu pravimo srbska agresija... Oblast je vedela, da nameravamo uprizoriti velike demonstracije, pa je poslala zoper nas v Bežigrad nekaj tovarnjakov in nad 400 policajev. Ker smo za to pravočasno zvedeli, bi bilo nesmiselno demonstracije izvesti.«

Odločil se je za Lurd

Francoski kardinal Martin, ki se je odpovedal vodstvu nadškofije Rouen, je sklenil, da se bo naselil v Lurdu.

Angleška dvoličnost

Leta 1704 je angleški admiral Rooke zasedel Gibraltar, važno morsko ožino na jugu Španije ob prehodu Sredozemskega morja v Atlantski ocean. Izkoristil je notranje homatije v španskem kraljestvu, se polastil gibraltarske skale in tam ostal. Kasneje je angleška vlada s pritiskom na Španijo v pogodbi v Utrechtu dosegla, da je Španija obstoječe stanje, dasi povsem krivično, priznala. Današnja Španija ga ne priznava več. V času, ko se toliko govori o dekolonizaciji in Vel. Britanija povsod zagovarja to načelo — kjer seveda njene koristi niso prizadete — ostaja Gibraltar britanski, čeprav je bil Španiji s krivično zasedbo odvzet.

Španski filozof Salvador de Madariaga, vse prej kot zagovornik Francovega režima, je v zadevi Gibraltarja popolnoma na strani španskih zahtev. V tedniku angleških katoličanov »The Tablet«, ki izhaja v Londonu, je zapisal:

»Glavna skupščina Organizacije združe-

nih narodov je pozvala Vel. Britanijo, naj Gibraltar vrne Španiji. Predstavniki vseh treh angleških strank, ki drugače kaj hitro obsodijo vsakogar, ki se sklepov OZN ne drži, so pa čudovito soglasni, ko je treba preslišati poziv OZN angleški vladi glede Gibraltarja. Dobro vedo, da je edina pot, vrniti Gibraltar Španiji brez ovinkov in izmikanj. Pa se potem hudujejo, če je španska vlada prepovedala angleškim letalom dolet preko španskega ozemlja in zaprla po suhem dohode do gibraltarske skale. Oni, ki so se svoj čas skale polastili, bi radi veljali za žrtev "krivičnih" ukrepov, namesto da bi pošteno vrnili, kar so vzeli in dokončno priznali špansko suverenost nad tem koščkom zemlje. Tako pa se zdli, da dajejo Angleži prav tatu, ki se je polastil hiše in sedaj protestira, ko ga hoče lastnik iz nje izgnati. Glede Gibraltarja ni kaj razpravljati, kot to hoče Vel. Britanija; glede Gibraltarja je možna le ena pot: storjeno krivico popraviti!«

Golistični uspeh v Franciji

Prvi dan volitev (drugi bo prihodnjo nedeljo), je pomenil za pristaše generala De Gaulle resnično zmago. Ker so bili to nedeljo izvoljeni le tisti poslanci, ki so dosegli nad 50% glasov, zato bo dokončna razdelitev poslanskih sedežev, ki jih je 487, jasna šele v ponedeljek, 1. julija. A eno je gotovo že sedaj: golisti so napredovali nad vsa pričakovanja, kar z grenkobo priznava tudi združena opozicija.

Pri prejšnjih volitvah (v marcu 1967) je bilo na prvi volilni dan izvoljenih naravnost le 73 poslancev, od njih 62 golistov in 8 komunistov; to pot pa je že v prvem razdobju uspešno zaključilo volilno preizkušnjo kar 154 kandidatov, med njimi 142 golistov. Komunistov je bilo izvoljenih le 6, med temi tajnik stranke Waldeck Rochet. Od vodilnih članov francoske levice ni bil naravnost izvoljen nihče, niti njen predsednik François Mitterand niti tajnik socialistične stranke Guy Mollet niti marseillski župan Gaston Defferre niti Mendes France, vodja skrajno levičarske združene socialistične stranke. Vsi ti bodo morali še enkrat poseči v volilni boj. Obstaja dogovor med združeno levico in komunistično stranko, da bodo njuni pristaši volili tistega kandidata, ki je to nedeljo med njimi prejel največ glasov. Golistično stranko bodo to pot podprli pristaši demokratične sredine in razni desničarji, vse pa, kar se smatra levičarsko nastrojeno, bo nastopilo proti De Gaulleu.

François Mitterand je priznal, da pomeni izid nedeljskih volitev veliko razočaranje, čeprav ne poraz. Odločen nagib pri volitvah je bil strah. »Premalo časa smo imeli — je dejal — da bi Francozom dopovedali, naj ne imajo toliko strahu pred preteklimi dogodki kot pred prihodnjimi.«

Golisti upajo, da bodo v nedeljo 30. junija ponovili uspeh zadnje nedelje. Potrebujemo le še 96 poslanskih mest, pa bodo imeli zagotovljeno večino v parlamentu. Z ozirom na zadnje volitve so narasli od 37,7% na 43,65%, komunisti pa nazadovali od 22,5% na 20,03%. Od 28 sedanjih ministrov jih je bilo izvoljenih naravnost kar 21, ministrski predsednik Pompidou celo z 80% oddanih glasov. Razlogov torej dovolj, da so golisti to pot optimisti.

Josip Vidmar o samostojni Sloveniji

Josip Vidmar, med vojno prvi predsednik komunistične Osvobodilne fronte, je nedavno obiskal Maribor in tam govoril v Domu družbenopolitičnih organizacij o slovenskem narodnem vprašanju. Dejal je, da narod nikakor ni proizvod kapitalizma, saj so narodi obstajali že pred njim. Slovenci so se kot narod začutili leta 1848, ko je bila objavljena deklaracija dunajskih slovenskih izobražencev o zedinjenju Sloveniji v okviru Avstrije. Ideja o Sloveniji v skupnosti jugoslovanskih narodov se je pa uveljavila pred prvo svetovno vojno in pripeljala do današnje Jugoslavije. Moralna moč slovenskega nacionalizma je prav v tem, da ni bil nikdar napadalen do drugih narodnih skupnosti. Če je socializem sicer zavzet za internacionalizem, je pa prav zavest narodnosti pogoj za prvega. V Jugoslaviji naj bi bila Slovenija samostojna država, ki svobodno odločuje, katere pravice je pripravljena prenesti na pristojnost zvezne države. Ta ideal pa do sedaj ni bil ostvarjen. Do sedaj so njega uresničitev preprečile razne državne ustanove, ki jih še ni zajel duh nove povezave jugoslovanskih narodov. Nujno je potrebno, da bi v samostojni Sloveniji, v okviru Jugoslavije seveda, poleg gospodarstva bila upoštevana tudi znanost in kultura, kajti le z njima se da doseči globljo zavest o sožitju ljudi, zlahkneje čutiti preteklost, sodobnost in prihodnost ter jim biti odgovoren.

Dva meseca groze

Heinrich Himmler je na nekem sestanku v prvih letih vojne svojim esesovskim poveljnikom orisal avtentično podobo Hitlerjevih fantastičnih načrtov za prihodnost in v zvezi z židovskim vprašanjem med drugim dejal: »Uničenje Židov je slavna stran naše zgodovine, ki ni bila in ne bo nikoli napisana... Imamo moralno pravico in dolžnost do nemškega naroda, da uničimo Žide, ki so hoteli uničiti nas.«

V teh skopih besedah je skrito bistvo vseh nečloveških, neskončno krutih in nam po toliko letih skoraj nedoumljivih dejanj, ki so jih zagrešili od Hitlerja zaslepljeni predstavniki nadčloveške arijske rase nad milijoni Židov širom po Evropi. 25 let nas loči od enega najpretrajnejših trenutkov v drugi svetovni vojni, od dveh mesecev iz leta 1943, ki sta pomenila pogibel za varšavske Žide.

Varšava, glavno mesto Poljske, je bila že od začetka 20. stoletja središče hebrejske in židovske kulture ter šolstva. V mestu je cvetela židovska umetnost, izhajali so številni časopisi in židovska mladina je obiskovala svojo visoko šolo. Leta 1939 je bilo v Varšavi 360.000 Židov. Po napadu na Poljsko so Nemci že leta 1940 izolirali židovski del mesta, ga obdali z zidom in prignali vanj deportirance z rumeno zvezdo na prsih tudi iz ostalih krajev Poljske, tako da je bilo v varšavskem getu na majhnem prostoru natlačeni nad pol milijona ljudi. Načrtno so jih začeli uničevati. Nastopila je velika lakota, širile so se bolezni in do konca leta 1942 je pomrlo že okrog 85.000 Židov. Poleg tega so jih poleti istega leta okrog 300.000 poslali v zloglasno taborišče Treblinka.

Toda Židje v varšavskem getu kljub strahotam lakote, nasilja esesovcev in kljub svojemu brezupnemu položaju niso obupali. Odporniško gibanje med židovskim prebivalstvom, ki ga je vodil tako imenovani Judenrat, se je že dolgo časa pripravljalo na upor proti nasilju. Nemci so po svoji obveščevalni službi za te načrte izvedeli in so se dobro zavedali nevarnosti vstaje. Zato so si izdelali natančen in pekleni načrt za njeno zadušitev. Nameravali so dokončno uničiti varšavski geto in preprečiti, da bi se vstaja razširila v vsem mestu in okolici. V ta namen je Heinrich Himmler poslal v Varšavo brigadnega generala esesovcev Jürgen Stroopa, svojega ponižnega hlapca in brezobzirnega klavca, ki je slepo izvajal vsa povelja nadrejenih.

ULTIMAT ŽIDOM

20. aprila 1943 je nemško poveljstvo poslalo Židom grozeč ultimatum. Branilci naj bi se na milost in nemilost vdali zmagovalcem, sicer bodo Nemci zrnali geto z zemljo. Toda varšavski Židje so nadaljevali boj. Imena kot Trg Muranowski, ulice Leszno, Nowolipje, Miła, Smocza in mnoge druge še danes spominjajo na prizorišča krčevitih spopadov. V ozkih uličicah se je nadaljevala borba. Od vsepovsod, s podstrešij, z oken, skozi kletne line, iz posebej pripravljenih bunkerjev, so uporniki sipali jekleni dež na Nemce. In potem je prišel čas »gorečih bakel«. Esesovski brigadnemu generalu ni preostalo drugega, kot da je uporabil strahotno naravno orožje — ogenj. Nemci so zažgali geto. V kletih, kjer so se skrivali otroci, ženske in starčki, sta dim in ogenj mnogokje opravila svoje. Četrta je gorela kot velika bakla, ljudje so skakali skozi okna v gorečih oblekah. Vendar se Židje niso vdali. Sredi morja plamenov so se borili za vsako klet, za vsak kanal, za vsak ulični vogal in 27. aprila je junaška borba dosegla tragični vrhunec. Židovski uporniki so se umaknili v podzemlje in od tod v zadnjem obdobju odpora na diverzantski način še naprej vodili boj. Nemci so jih imenovali »ruševinarjev«, saj je bil geto le še kup razvalin. 16. junija je bila Stroopova »mislija« končana. V zrak je zletelo poslednje veliko poslopje v getu — velika sinagoga v ulici Kłomatskie.

Tisti uporniki, ki so se skrivali med ruševinami, se niso vdali niti v prvih dneh junija. Zbirali so poslednje moči za izpad iz porušenega geta, vendar je bila nemška premoč prevelika. V začetku julija je odpor »ruševinarjev« nazadnje ugasnil. Na Hitlerjev ukaz so Nemci razstreljevali porušene stavbe, da bi iz podzemlja pregnali zadnje Žide. Vendar so se nekateri na dobro skritih krajih v getu držali v ruševinah še do srede septembra.

VSTAJA ZADUŠENA

Nemški okupator je vstajo zadušil na strahoten način. Ko so odpovedala transportna sredstva za odvoz ujetnikov, so ujete žrtve pobijali na kraju samem. V obupu so ženske, moški in otroci skakali skozi okna gorečih hiš, esesovci pa so se

naslajali nad tem, da so jih ubijali s strelji še v zraku. Vodja velike akcije general Stroop je imel navado, da je ujete Žide postavil v vrsto, potem pa izbral vse, ki so imeli košate lase, in posebno rdečelase, ter jih sam takoj ustrelil.

Uničenje varšavskega geta je bilo le del Himmlerjevih načrtov. Na ruševinah naj bi postavili koncentracijsko taborišče, Varšavo pa bi spremenili v bedno gnezdo, podobno podeželski vasi. Teško je ugotoviti, koliko ljudi je padlo v getu v času najhujših bojov od 19. aprila do 16. junija. Stroop navaja v poročilu številko 56.000, vendar je poleg tega mnogo ljudi pomrlo v plamenih, v preplavljenih kanalih in razstreljenih bunkerjih. Število padlih je prav gotovo preseglo 70.000 žrtve.

Za svoje zasluge in zadržitev vstaje je dobil general Stroop na Hitlerjev ukaz 18. junija 1943 iz rok generala von Keitla železni križ I. stopnje. Tudi drugi njegovi pomočniki so dobili visoka odlikovanja. Vendar ga je po vojni doletela zaslužena kazen; kot vojni zločinec je bil dvakrat obsojen in usmrčen.

J. C.

Slovenec škofov vikar v Švici

Dosedanji ravnatelj bogoslovja in višje teološke šole v Churu v Švici, dr. Lojze Suštar, je bil imenovan za škofovega vikarja škofije Chur. Novo službo bo nastopil 1. julija. Pomembnost imenovanja je churski škof razložil svojim duhovnikom v posebnem osebem pismu. Vikarju je škof, kot svojemu sodelavcu in namestniku izročil predvsem sledeče delo: skrb za dušnopastirska in cerkvena vprašanja v pokoncilskem času; skrb za duhovnike in njihovo izobrazbo. Poverjen mu je študij raznih teoloških in dušnopastirskih pobud. Duhovnikom bo na razpolago za razgovore in nasvete.

Za našega rojaka, ki ima 48 let in je doma iz Trebnjega na Dolenjskem, je imenovanje izraz velikega zaupanja in priznanja njegovih sposobnosti. Važnost imenovanja je pa razvidna še iz teh dejstev: da sam ni domačin iz Švice; škofija šteje nad milijon vernikov, od katerih je le polovica katoličanov; škofiji pripada mesto Zürich z vsemi problemi tega velikega mesta; v škofiji je nad 700 svetnih duhovnikov. Prijatelju in našemu sodelavcu čestitamo in mu želimo obilo božjega blagoslova.

OKNO V DANAŠNJI SVET

Zambijski poslanik v Vatikanu

Novi poslanik afriške države Zambija pri Sv. sedežu prof. Elias Mark Chipimo je 20. junija izročil sv. očetu poverilne listine. Sv. očetu se je predstavil v slikoviti narodni noši. Novi poslanik je star 36 let in je tako eden najmlajših diplomatskih zastopnikov v Vatikanu.

Nova pravoslavna katedrala v Skopju

Makedonska pravoslavna Cerkev je v Skopju začela graditi svojo katedralo. Cerkev bo zelo mogočna. Poleg katedrale bo hiša, kjer bo stanoval poglavar makedonske Cerkev. Makedonska pravoslavna Cerkev je pred časom proglasila svojo neodvisnost od srbske pravoslavne Cerkev, ki je pa ta noče priznati, a makedonska pravoslavna Cerkev kljub temu organizira svoje samostojno življenje in delovanje.

Ekumensko zasedanje v Upsali

Od 4. do 19. julija bo v Upsali na Švedskem četrto zasedanje ekumenskega sveta Cerkv. Na zasedanju bodo razpravljali o temi: Glej, vse bom naredil novo! Katoliško Cerkev bo na zasedanju zastopala 15 opazovalcev. Zastopstvo katoliške Cerkev je izredno številno in ga sestavljajo ugledne osebnosti. Iz tega je razvidno, da se katoliška Cerkev zaveda velikega pomena prihodnjega zasedanja v Upsali za bodoče ekumensko delovanje.

Organizacija prijateljev-graditeljev na delu

V škofiji Mbuja (bivši Belgijski Kongo) deluje skupina »Prijateljev-graditeljev«, ki so se obvezali, da bodo zgradili vrsto poslopij, katera so nujno potrebna za bodoči razvoj krščanskega življenja v škofiji. Od teh sedmih graditeljev so trije Nizo-

Iz Slovenije

Poroke nekatoličanov s katoličani

(Iz uradnega lista ljubljanske nadškofije 20. maja 1968)

Mnogokrat se dogaja, da pripelje katoliški zaročenec k župniku zaročenca druge veroizpovedi, ki je že bil samo civilno poročen in nato sodno razveden - razvezan. Rada bi se poročila v katoliški Cerkv in katoliški zaročenec je v dobri veri, da bo to mogoče, ker je bil nekatoliški zaročenec zgolj civilno poročen. Zato se župniki opozarjajo na kanon 1099, v katerem je povedano, kdo je dolžan držati se katoliške oblike sklepanja zakona. Nekatoličani, tako krščeni kot nekrščeni, niso dolžni držati se katoliške oblike poroke, kadar sklepajo zakon med seboj. Zato je zakon nekatoličanov, četudi samo civilen, ki je bil sklenjen naravnopravno pravilno, veljaven in se katoličan s takim ne more veljavno in dopustno cerkveno poročiti, čeprav je nekatoličan sodno razvezan. Samo v primeru, da bi bil zakon nekatoličana zaradi kake druge hibe pri sklepanju neveljaven (ne zaradi oblike), bi bila ponovna poroka v katoliški Cerkv možna. Toda neveljavnost bi bilo treba dokazati samo v sodnem postopku.

zemci, dva Belgijska, en Nemeč in en Kongožan. V svoj gradbeni program so vključili postavitev tretjega krila materske klinike in dveh osnovnih šol v Miabiju, cerkve v Kene Kuna, nove misijonske postaje v Gandajiki, samostana za kongoške redovnice v Mbuji ter vodovoda v Tsilenge. Vse stroške pri gradnji bo financirala nemška dobrodelna organizacija Misereor.

Skupna nabirka katoličanov in protestantov za misijone

Holandski katoličani in protestanti so izvedli uspešno misijonsko nabirko. V 24 urah so zbrali 24 milijonov holandskih goldinarjev, kar znaša 4134 milijonov lir. Priprava je bila skrbno izpeljana. Za propagando so uporabili vsa moderna obveščevalna sredstva. Pri zbiranju darov je sodelovalo 150.000 prostovoljcev. Zbrani denar bo šel v korist katoliških in protestantskih misijonov v Afriki in Aziji.

Teden slikarstva, športa kulture v Bazovici

V prijazni Bazovici se je preteklo nedeljo začel kulturni teden. Casopisje, radio in lepaki so vabili na celotenske prireditve od 23. do 29. junija. Prva prireditve je bila slikarsko tekmovanje »ex tempore« v nedeljo 23. junija. Od 7. ure dalje so prihajali posamezni slikarji, se pripravljali, pečatili svoja platna in izginili na lov. Vsak si je poiskal svoj kotiček, vsakdo je hotel biti najbolj izviren in prikazati košček Bazovice, gmajne, posamezne borjače ali pa je zašel v abstraktnost. Pravilnik je določal, da mora vsakdo izročiti svoje delo do 17. ure. Vsega je tekmovalo 66 umetnikov. Od teh jih je 64 izročilo svoja dela. Dva pa ne vemo, ali sta zaspala v gmajni, ali pa nista dobila primerenega navdiha. Ob 17. uri se je zbrala ocenjevalna komisija in izbrala soglasno dvajset najboljših del. V ocenjevalni komisiji so bili: Romeo Daneo, predsednik in člani: Bambič Milko, Franco Orlando, Maks Šah in Franco Tence.

Delo komisije ni bilo lahko. Izmed 64 del je bilo treba izbrati 20 in te razvrstiti po prednostni lestvici. Komisija je soglasno sestavila prednostno lestvico predloženih slik in ob 19. uri razglasila uspeh tečaja. Nagrade so dobili: I. Antoni Guido, lir 100.000 in srebrni pečat tržaške občine iz 13. stoletja; II. Cej Demetrij, lir 70.000; III. Babuder Giovanni, deželno nagrado, lir 50.000; IV. Kravos Marijan, nagrado Tržaške hranilnice, lir 30.000, za umetnika izpod 21 let; V. Monai Fulvij, zlata medalja Tržaške pokrajine; VI. Cernigoj Avgust, medalja Tržaške turistične ustanove in tri steklenice rizlinga; VII. Cornachin Gualtero, pokal ENDAS in tri steklenice rizlinga; VIII. Ponte Bruno, nabavno nakazilo za lir 20.000 tvrdke Godina. Od IX. do XX. mesta pa so prejeli praktična darila naslednji slikarji: Ronai, Kosič Andrej (Gorica), Kermac, Furlan, Marani, Duiz, Cej Jože, Depetris, Milia, Pri-baz, Moton, Bianchi. Najmlajši umetnik, enajstletni Virotti Valentin pa je prejel

Goriški pokrajinski obračun sprejel

Preteklo sredo zvečer je bila tretja seja za razpravljanje o pokrajinskem proračunu za leto 1968, ki je trajala od devetih pa do ene zjutraj in še čez. Proračun je bil sprejet s 14 glasovi (KD, PSU, SDZ), proti je glasovalo 6 svetovalcev (komunisti, PSIUP, liberalci in misini).

IZVAJANJA PROF. KRANNERJA MED RAZPRAVO O PRORAČUNU

Prof. Kranner je v uvodu dejal, da je dolžnost svetovalcev, da razpravljajo o poročilu k proračunu in o proračunu samem in ga odobrijo ali pa odklonijo; zato bo tudi on kot predstavnik Slov. demokratske zveze kritično presodil elemente, kriterije in smernice, ki so vodile pokrajinsko upravo pri sestavi proračuna, ali odgovarjajo dejanskim potrebam in zahtevam prebivalstva.

Objektivno finančno stanje bi moralo biti podlaga smernicam, ki so vodile upravo pri sestavljanju proračuna. Prof. Krannerju se zdi, da je uprava premalo upoštevala obupen finančni položaj goriške pokrajine; po njegovem bi zato uprava morala dati posameznim področjem drugačen prednostni red in drugačno višino stroškov.

Soglašja pa z upravo, da je ustanovitev dežele s posebnim statutom Furlanija-Juljska Benečija pozitivno in konkretno dejstvo, ki ima svoj političen, socialen in gospodarski pomen in namen in vpliva pozitivno na življenje in delovanje prebivalstva. Poudaril je, da je bila dežela ustanovljena tudi zaradi tega, ker živi v njenih mejah slovenska narodna manjšina na Tržaškem, na Goriškem, na Videmskem, v Beneški Sloveniji, v Režiji in v Kanalski dolini. Slovenska narodna manjšina upa, da bodo prav deželni organi izdali zakone, določbe in navodila, ki bodo konkretno uresničili načela, ki so postavljena v državni ustavi, npr. pravica do rabe materinega jezika v vseh javnih uradih, možnost kulturnega udejstvovanja brez diskriminacij in brez krivičnih vmešavanj itd. Nekaj pozitivnega je že bilo storjenega.

Ustavna načela, je nadaljeval prof. Kranner, bi morala biti uresničena tudi v dejavnosti goriške pokrajinske uprave, kajti v programatični izjavi pokrajinskega odbora za petletje 1965-1970 je rečeno, da prisotnost narodne manjšine narekuje spoštovanje in zaščito njenih pravic.

Izjavil je, da uprava to izvršuje na

mnogih področjih, toda na nekaterih še niso našle zadovoljive rešitve nekaterih upravičenih zahtev. Upa, da bo našel vsi podporo in polno razumevanje pokrajinske uprave kadar bodo ti problemi prišli v pretres, npr. problem dvojezične topografske mastike, kar slovenski državljani zahtevajo, pa še ni bilo uresničeno, itd.

Nato je prešel prof. Kranner na proračun sam. Poudaril je visoki deficit (528 milijonov), ki bo sicer krit s posojilom in stalni dvig pokrajinskega dolga (4 milijarde in 785 milijonov). Svetovalci odboru, naj bi se zanimal, kakšen namen ima država glede na sanacijo dolgov občin in pokrajin v okviru predvidene finančne reforme. Priznal je odboru, da je v glavnem pravilno nakazal problem reševanja finančne krize, kot je podan v poročilu, le da je teoretičen in megleh.

Slednjic je prešel prof. Kranner na posamezna področja udejstvovanja pokrajinske uprave.

Pohvalil je dejavnost uprave na področju vzgoje in kulture, zlasti kar se tiče graditve novih šolskih poslopij. Predlagal pa je, da se najde potreben denar za popolno in hitro ureditev prostorov, namenjenih za pouk telesne vzgoje, na Industrijski tehnični šoli Galilei v Gorici. Dalje je predlagal, naj uprava posveti večjo skrb muzejem, ki so važen kulturni činitelj in pomembni za pospeševanje turizma.

Nato se je prof. Kranner dotaknil področja higijene, zdravstva in socialnega skrbstva. Omenil je stroške za upravljanje pokrajinske umobolnice v Gorici, ki predstavljajo najvišji strošek v proračunskih postavkah: za leto 1968 preko 600 milijonov lir; od te vsote gre največji del vodstveno in nadzorno osebje.

Dejal je med drugim, da se preprosto človek sprašuje, zakaj naj ravno goriška pokrajina, ki je tako majhna, revna in prezadolžena, nosi stroške za to, da se v goriški umobolnici vršijo poskusi novega zdravljenja in preizkušajo nove metode; to delovanje zahteva veliko število zdravnikov in pomožnega osebja. Če se ti poskusi vršijo v kaki drugi umobolnici, v kaki bogatejši pokrajini, bi bolniki goriške umobolnice ne bili nič prikrajšani, kajti izsledki in rezultati bi lahko bili aplicirani tudi na bolnikih goriške umobolnice; toda znatno bi se zmanjšali stroški in zmanjšal bi se deficit pokrajinskega proračuna.

Ko je obravnaval področje poljedelstva se je prof. Kranner dotaknil problema, ki že toliko let žuli mnoge slovenske kmete Steverjana in okolice in čaka na rešitev, to je problem prevalske bonifikacije. Lastniki morajo plačevati visoke in nepotrebnosti stroške, ker bonifiko že toliko let upravlja komisar. Dejal je, da se bo tega vprašanja dotaknil kdaj drugič, da se bo zadeva vendar enkrat premaknila z mrtve točke in da ne bo v breme lastnikom.

V nadaljnjem izvajanju je prof. Kranner dal prav upravi, da skrbi in se prizadeva, da bi bile zgrajene nekatere važne glavne ceste, kot npr. Villesse-Gorica (katere naravni podaljšek je cesta Gorica-Ljubljana) ali pa avtocesta Videm-Trbiž (in torej povezava s Koroško). Prav je tudi, da uprava stremi za tem, da bi bila čimprej urejene turistične ceste v Brdih in po Krasu, kar bi tudi koristilo razvoju turizma in ne samo prebivalstvu slovenskih občin.

Pohvalil je iniciativo odbora, da bi prišlo s pogostnim stikom z upravnimi oblastmi Slovenije in Koroške do dobrih odnosov in do izmenjave mnenj in pogledov na nekatera skupna vprašanja.

Dotaknil se je tudi vojaških služnosti, ki zavirajo marsikatero delo in iniciativo na precejšnjem delu goriške pokrajine, treba je iskati načine in pot, kako odstraniti te vzroke zastoja in zaviranja gospodarskega napredka.

Slednjic je spregovoril še o protosinhrotronu v Doberdolu. Skliceval se je na zahtevo, ki jo je postavil že jeseni leta 1966, ko se je v pokrajinskem svetu govorilo o tej stvari: preden bi prišlo do graditve protosinhrotrona, bi bilo treba zavarovati s primernimi ukrepi obstoj slovenske narodne manjšine v Doberdolu in na Goriškem sploh. Skliceval se je na obljube, ki so jih dali ob tisti priložnosti različni zastopniki strank in pa pokrajinski predsednik, ki je izjavil, da bo v trenutku, ko bo Doberdolu izbran za postavitev protosinhrotrona, zadeva zaščite postala aktualna in da bodo vsi soglašali in podprli zahtevo narodne manjšine; predsednik je še dostavil, da je ta obljuba vključena v uradni zapisnik.

Prof. Kranner je zaključil svoja izvajanja z izjavo, da bo glasoval za proračun.

Širite „Katoliški glas“

Ob robu dramske šole v Gorici

V udeleževanju na kulturnem področju zavzema gotovo važno mesto tudi igralska oziroma besedna umetnost. Zato je zelo umestno, če ne tudi nujno, da se naša mladina, zlasti še študirajoča vedno bolj zainteresira za odrsko izživljanje.

Zato je ZSKP v Gorici zasnovala v letošnji zimski in pomladni sezoni posebno igralsko šolo, ki jo vodi priznan gledališki igralec Aleksij Pregarc. Dramski tečaj je obsegal lekcije v dikciji, recitaciji in igralskih vajah. Udeležencev je bilo kar precej, četudi se je število pozneje nekoliko omejilo, ker seveda vsi oni, ki so bili v začetku prisotni, niso zmogli slediti zahtevni zamisli tega tečaja. Po začetnih vajah Sofoklejeve »Antigone« so sicer to delo zaradi razumljivih težav opustili ter se raje oklenili dramske umetnosti našega Cankarja.

Prav s Cankarjevimi satiričnimi delom bodo udeleženci tečaja predstavili našemu občinstvu čez dobre tri tedne. Nastopili bodo na taboru zamejske mladine 14. julija in s tem pokazali prve sadove svojega dela. Zaradi tega smo se obrnili na režiserja in vodjo tečaja g. Pregarca, ki je rad odgovoril na zastavljena vprašanja.

Gospod Pregarc, kakšne cilje ste si zastavili pri omenjenem dramskem tečaju?

Osebnostno mislim, naj bi bil cilj nas vseh ta, da se zagotovi tukajšnjemu življu nekaj več kot samo vegetiranje in občasne pobude, ki so povečini doména posameznikov in naključij na področju govorne besede. Kako je to potrebno, sem ugotovil prav ob tem tečaju. Menda tovrstnih resnejših poskusov še ni bilo v Gorici.

Kaj sodite o slušateljih oziroma njih zavzetosti pri obiskovanju odrske šole?

Prepuščam sodbo te začetne faze javnemu nastopu. Priznam, da je mladega človeka danes težko pripraviti do sistematičnega dela, če je ekonomsko neproduktivno. Samo entuziasti zmorejo prevzeti taka dodatna bremena.

S kakšnim namenom ste za julijski nastop izbrali prav Cankarja?

Skoraj po naključju. 14. julija letos bo srečanje zamejske mladine v Katoliškem

domu v Gorici, ki je zelo primeren za prikazovanje njenih aktivnosti. Ker je naše delovanje še pionirsko, sem se odločil za recital, v katerem naj bi bila glavna teža na besedi in na lepem jeziku. Tako so gojenci zaenkrat razbremenjeni móre vseh enotnosti igranja, hkrati jim je pa omogočena resnost podajanja. In kdo je bolj primeren za to kot Cankar? S tem se pravzaprav začenjajo letošnje slavnosti petdesetletnice njegove smrti. Izbor njegovih polemičnih in satiričnih spisov, ki je bolj aktualen kot kdajkoli, opravičuje naš nastop.

Rad bi vedel, ali mislite spraviti na oder tudi že prej izbrano Sofoklejevo delo?

Po tem nastopu jih bo lahko sledilo še več, torej tudi oni že zasnovani. Predvsem bi hotel s tem preizkusiti moči — upamo — nastajajočega ansambla.

Gotovo Vas, g. Pregarc, ob koncu tega igralskega tečaja navdaja neko upravičeno zadoščenje nad opravljenim delom. Kaj pravite k temu?

Z vsem tem se uresničuje hvalevredna zamisel, katere glavni pobudnik je bil dr. Humar, hvalevredna predvsem zaradi svojvrstnosti tečaja, kajti tako organizatorji kot tudi jaz sam smo se dobro zavedali, na koliko težav in na kakšne krče lahko naletimo... Veliko potrpljenja in ustrezni prijemi predavatelja, predvsem pa požrtvovalnost mladine, ki se je resno oprijela študija, prisluhnila čiste zvonu slovenske besede ter ga po svojih zmožnostih vsrkala, bo končno rodila sad, morda majhen in za spoznanje malce nezrel, vendar bo to čisto vino iz novega sode.

20. mednarodni velesjem

Prejšnji petek, 21. junija so ob prisotnosti predstavnikov vlade, deželnih in krajevnih oblasti odprli 20. tržaški mednarodni velesjem, ki se ga udeležuje 30 držav in nad 1200 razstavljalcev. Prvi dan je bil posvečen Zahodni Nemčiji, naslednji pa Jugoslaviji.

Razstava na osnovni šoli v Sv. Križu

Ko smo v eni izmed zadnjih števil Katoliškega glasa brali poročilo o uspeli šolski prireditvi na binkoštno nedeljo 2. junija, smo imeli vtis, da se je z njo letošnja dejavnost nadebudnih kriških šolarjev zaključila. Pa temu ni bilo tako. Preteklo nedeljo 23. t.m. nas je ista šolska mladina presenetila z lepo urejeno in dokaj pestro razstavo deških in dekliških ročnih del, ki je bila v šolskih prostorih občinstvu na ogled še v ponedeljek, da so jo mogli ogledati tudi tisti, ki jim to na dan nedelje kakorkoli ni bilo mogoče.

Obiskovalca prijetno iznenadi, da so poleg tradicionalnih hišic, cerkve, jaslic in drugih lesenih predmetov tudi taki kot so na primer torbice, volnene blazinice, ki so jih — za razliko — izdelale... deške ročice učencev, ki obiskujejo večinoma 1. in 2. razred. Res hvalevredno, da se otroci že zgodaj navajajo na najrazličnejšo dejavnost, kar jim bo kasneje gotovo koristilo. Ročna dela nekoliko večjih učenc, ki obiskujejo višje razrede, pa kažejo razvit čut za estetiko in natančnost obema, kar prihaja zlasti do izraza pri raznih namiznih prtih, prtih in raznobarnih preprogah, ki jih ni malo in ki napravijo s svojo barvitostjo in ubrano narodno motiviko na opazovalca zelo prijeten vtis.

Ce vsemu navedenemu prištejemo še koticke, posvečen letošnjemu pošolskemu pouku, ki ga krasijo iz ličja izdelane torbice in lično oblikovane figure iz kipskega gnetiva ali plastelina (da ne omenjamo nešteti risb, okusno pobarvanih lončkov, vazic in kanglic), potem je naša slika o tej raznoliki dejavnosti, ki jo na spričevalu ponazarja oznaka »ročno delo in vaje«, skoro popolna in za sveto-kriške učence, njihove starše in učitelje res razveseljiva. Dokazuje nam prav to, česar nekateri, hvala Bogu redki slovenski starši, ki pošiljajo svoje otroke v neslovenske šole, »nočejo« videti, namreč da je naša šola v vsakem oziru res življenjska in delavna in da imajo od te njene delavnosti največjo in edino korist učenci, ki jo obiskujejo.

Spominska proslava v Rižarni

V nedeljo je bila v škedenjski cerkvi maša za žrtve v Rižarni. Ob 11. uri pa je veliko število ljudi počastilo žrtve v sami Rižarni.

Predstavniki Slovenske skupnosti in Škedenjskega kulturnega društva so položili venca pred spomenik na dvorišču zloglasnega krematorija. Po kratki molitvi za žrtve, ki jo je opravil škedenjski kaplan Dušan Jakomin, je deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Stoka imel priložnostni govor, v katerem je med drugim poudaril, kakšno častno mesto imamo Slovenci v boju z nacifašistično diktaturo, ki nas je hotela iztrebiti, pri nas pa tudi poitalijančiti. V nadaljevanju svojega govora je poudaril, kako je nujno, da se ne izneverimo idealom, zaradi katerih so premnogi umrli nasilne smrti. Svoj govor je nadaljeval: »Bodimo zagovorniki bratstva med narodi, pravega, iskrenega prijateljstva in ne lažifratelance, v kateri bi se odpovedali lastni narodno-

Sindikalne vesti

Pretekli teden so kovinarji večkrat stavkali in podkrepili upravičene proteste s povorkami. Stavke so napovedale vse tri sindikalne organizacije in so dobro uspeli, saj se delavci bridko zavedajo resnosti gospodarskega položaja in nevarnosti brezposelnosti. Stavke se je udeležilo 11 tisoč kovinarjev, ki so zaposleni v industriji, in dva tisoč kovinarjev, ki delajo v manjših obrtniških podjetjih.

V zvezi s temi stavkami je prišlo tudi do precej hudih izgrediv. Mladinci levičarskih strank in študentovskih organizacij so v mestnem središču ustavili promet in postavili barikade. Nastopile so obsežne policijske sile ter je prišlo z demonstranti do več spopadov, pri katerih je bilo precej oseb ranjenih med mladinci in med pripadniki javne varnosti. Policija je priprla več demonstrantov in jih prijavila sodnim oblastem.

Duhovniške spremembe v tržaški škofiji

V zadnjem času je prišlo v tržaški škofiji do večjih sprememb med slovenskimi duhovniki. Dosedajni dušni pastir slovenskih vernikov v Barkovljah g. Viljem Zerjal je bil imenovan za župnega upravitelja na Opčinah. Na njegovo mesto v Barkovlje je prišel g. Anton Surina, dosedaj slovenski dušni pastir pri Sv. Vincenciju. Skrb za slovenske vernike pri Sv. Vincenciju je prevzel dr. St. Janežič.

Namesto bolnega župnika je prevzel skrb za barkovljansku župnijo g. Lojze Zupančič, ki je bil doslej nameščen pri Marijini cerkvi na Vejni.

15. julija bo prišel za kaplana na Opčine g. Franc Vončina, dosedaj dušni pastir slovenskih vernikov pri Sv. Jakobu v Trstu. Na njegovo mesto k Sv. Jakobu je bil imenovan g. Silvij Suligoj.

Antiohijski patriarh pri sv. očetu

20. junija je sv. oče sprejel novega antiohijskega patriarha Ignacija Antona II. Sprejem se je izvršil zelo slovesno. Novega patriarha so spremljali razni škofje in nadškofje.

Seja izvršnega odbora Slovenskega ljudskega gibanja

Na svoji zadnji seji je izvršni odbor SLG razpravljajal o splošnem političnem položaju po volitvah in o kritičnem gospodarskem položaju v našem mestu. Slovensko ljudsko gibanje je zavzelo solidarnostno stališče z delavci v njihovem boju proti nevarnostim brezposelnosti, ki grozi tržaškemu delavstvu. Razen tega so odborniki razpravljali tudi o vpisu v slovenske šole in pozivajo vse Slovence, naj vpišejo svoje otroke v slovenske šole, razne slovenske organizacije pa naj naredijo vse, da bo do tega tudi prišlo.

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Sporod od 30. junija do 6. julija 1968

Nedelja: Prvi: 11.00 Sv.maša. 12.00 Leto vere. 21.00 Velika zadeva, film. — Drugi: 18.25 Minister v pokouju, drama T.S. Eliota. 21.15 Obzornik. 2.15 Settevoci.

Ponedeljek: Prvi: 21.00 Beli kit, film. — Drugi: 21.15 Sprint. 22.15 Glasbena oddaja.

Torek: Prvi: 21.00 Hiša igrača, drama, Ibsen. — Drugi: 21.15 Mlada Evropa, serijska oddaja. 22.15 Pestra oddaja.

Sreda: Prvi: 21.00 Almanah. 22.00 Sport ob sredah. — Drugi: 21.15 Tolovaj Musolino, film.

Četrtek: Prvi: 21.00 Pestra glasbena oddaja. 22.10 Controfatica. — Drugi: 21.15 Planetarij. 22.15 Dokumentarij.

Petek: Prvi: 21.00 TV 7. 22.00 Serijska oddaja. — Drugi: 21.15 Zob ne zna brati, serijska oddaja. 22.15 Srečanja.

Sobota: Prvi: 19.40 Duhovna misel za nedeljo. 21.00 Vantagiro. — Drugi: 21.15 Doktor Mabuse, film. 22.45 Vstajenje, Tolstoj, prvo nadaljevanje.

Z GORIŠKEGA

Zaključek »Leta vere« v Gorici

Na praznik sv. Petra in Pavla bo opravil goriški nadškof msgr. Peter Cocolin za zaključek »Leta vere« ob 18.30 sv. mašo v cerkvi Srca Jezusovega ter pri tem izrekel priložnostne besede. Vsi navzoči bodo skupno zmolili vero, na koncu pobožnosti pa bo slovesen »Te Deum«.

Socialni čut doberdopskih upraviteljev

V četrtek zvečer, 20. t.m. se je sestel občinski svet v Doberdobi. Na seji so podvojili honorar županu, ki bo tako prejel 40.000 lir na mesec namesto dosedanjih 20.000. Pri tem je treba pripomniti, da že 20.000 lir presega mejo honorarja, ki bi županu prital v proporciju s številom prebivalstva.

Cesar človek ne more razumeti, ker je v kričečem nasprotju s človeškim čutom socialnosti, je to, da je občinski svet stal na dnevnih red povišek honorarja županu, na kar je svet pristal, medtem ko uradništvo še danes čaka na poviške iz leta 1955.

Ze pretekli teden smo v našem listu poročali, da so odslovili cestarja, češ da je nadzorni organ znižal postavko v proračunu. Ne razumemo, kako je mogoče povišati honorar županu, ko te postavke v proračunu niti ni, in mora torej za leto 1968 veljati sklep, ki ga je zadevno sprejel občinski svet v začetku leta, s katerim je bil priznan honorar v znesku mesečnih 20.000 lir!

V ostalem se bomo glede doberdopske občinske uprave, zlasti kar zadeva oviranje pravice svetovalcev, da prosto govorijo v vseh občinskih vprašanjih, še povrnili.

Rozvita v svojih blodnjah ni nobenega spoznala, ni vedela, kaj se godi okrog nje. Stara gospa Pöll je nekaj časa pustila Kornelijo ob hčerkinji postelji, potlej jo je pa energično poslala v posteljo.

Sledili so dnevi, polni skrbi. Cel teden je ležala Rozvita v divjih blodnjah, v katerih je proti svojji volji izdala vso bolelost in trpljenje zadnjih tednov. V pretrganih stavkih je razodevala bolečino svoje duše, pravila, kako jo je bolelo ob misli, da bo odšel vsem v napotje, da nima ne očeta ne matere, ki bi se zanj pobrignala. Zdjaj so šele domači spoznali, zakaj je tako skrivnostno pobegnila od doma.

Kornelija in gospa Thorn sta se menjavali ob bolniški postelji. Ko sta se obe ženi prvi dan spoznali, sta se brez besede objeli in izkloali. Prvi trenutek nista prišli do besede. Obe sta kot materi čutili, kaj si hočeta povedati.

»Da ti morem otroka tako nazaj vrniti, mi je strašno hudo!« je dejala gospa Thorn. Toda Kornelija je ni pustila do konca izgovoriti.

(se nadaljuje)

Romarjem v Nemčijo

Nad dvesto romarjev s Tržaškega in Goriškega bo odpotovalo 8. julija v Nemčijo, da obiščejo najbolj značilne kraje Bavarke: München, Altötting, Dachau in Chiemsee.

Preden odpotujemo, želimo dati še zadnja navodila, da bo vse v redu. Peljali se bomo z rednim vlakom, ki bo imel rezervirane za nas tri vagona. Vlak odpelje iz Trsta ob 8.55; vsak romar naj bo na postaji pol ure pred odhodom. Vsak kupe bo imel svojo številko. Prva postaja je Tržič (odhod ob 9.18) in nato Gorica brez drugih vmesnih postaj. Na to naj pazijo romarji iz Sv. Križa, Zgonika, Nabrežine in Slivnega. Vstopijo lahko le v Trstu ali v Tržiču. Iz Gorice odpelje vlak ob 9.37.

Vsak romar naj ima s seboj osebno izkaznico ali potni list, ki morata biti seveda veljavna. Vsakdo naj prej pregleda svoje dokumente, če so v redu. Za hrano na potovanju prvega dne naj poskrbi vsak zase, večerjali bomo pa že skupaj v Münchnu.

Za vse prevoze po Bavarskem bo na razpolago pet avtobusov. Prenočevali bomo v treh hotelih. Za porazdelitev sob je vodstvo upoštevalo želje posameznikov, seveda v kolikor je bilo to mogoče.

Vsak romar bo dobil posebno knjižico, kjer bo objavljen celotni spored za vse dneve. Spoved opravite po možnosti doma. Priporočamo, naj si vsak romar poskrbi nemške marke že v Trstu in v Gorici, da ne bomo zaradi tega zgubljali časa v sami Nemčiji.

Ze sedaj želimo vsem romarjem srečno pot. Rojaki iz različnih krajev Tržaške in Goriške bomo zopet združeni za štiri dni. Kraji, katere bomo obiskali, so polni naravnih lepote. Skrbno sestavljen spored upošteva tudi zadostni prosti čas in oddih, tako da ne bo prevelikega napora.

Vrnili se bomo v petek, 12. julija v dopoldanskih urah. Prihod v Gorico ob 9.09, v Tržič ob 9.27, v Sesljan-Višovlje ob 9.37, v Trst ob 9.55.

Vsem udeležencem želj srečno pot

ROMARSKO VODSTVO

JOSEFINE STEGBAUER 71
Prevedel J. P.

„Veš li število zvezdà...?“

Gospa Thorn je neutolažljivo jokala. Šele čez čas se je pomirila. Spomnila se je namreč, da Joahimu še nič ni povedala, da je prišel Gretičin prvi oče. Zato je brez povedala: »Gretičin oče je tu! Zdjaj čakam nanj, da pride sem. Ravno prej mi je telefoniral.«

Zdjaj se je razpletel med njima razgovor. Toliko se je v zadnjih urah zgodilo, da sta se celo uro pogovarjala in si še nista vsega povedala.

Zvonec je pretrgal njun razgovor. Bilo je že pol polnoči. Zumaj je stal gospod Frohner. Prišel je že iz bolnišnice. Toda Gretica se še vedno ni zbudila iz nezavesti in zdravnik je vsak obisk strogo prepovedal. Zato ni mogel kaj novega povedati in zato se je kmalu poslovil od gospo Thorn in Joahima. Drugo jutro so se

hoteli spet sniti in se o bodočnosti pogovoriti.

Utrujen in ves prevzet od nenadnega spoznanja, da njegova hčerka še živi, je šel Jurij Frohner peš v hotel. Hotel se je med potjo malo pomiriti, urediti misli. Nočni zrak in hoja po mirnih, tihih ulicah sta mu dobro dela.

Ko je vstopil v hotelsko sobo, mu je prišla žena naproti. Obstal je in strmel vanjo kot v prikazen.

»Kaj pa ti delaš tu? Zakaj si prišla?«

»Da si le prišel! Tako dolgo že čakam nate. Veš, kaj se je zgodilo. Tako sem razburjena...! Rozvita živi. Pomisli, našla sem jo!«

»Ti!« Prijel se je za glavo, kot bi hotel odgnati težke misli. Preveč razburljivih dogodkov je že doživel danes. In zdaj še to. Žena je tudi našla eno Rozvito. Za božjo voljo, saj ne moreta biti dve Rozviti. Ni vedel, kako bi to ženi povedal. Nazadnje je v kratkih presledkih dejal:

»Saj ni mogoče!... Gotovo si se le zmotila...! Rozvito sem našel jaz...« Govoriti

nisem mogel z njo, ker...«

Zena je prebledela, ga prišla za roko: »Jurij, kaj praviš?«

Nočni vratar je prestrašen od njenem klicu planil s stola, na katerem je zadel. Juriju je bilo nerodno. Prijel je ženo za roko:

»Pomiri se! Saj vidiš, ljudje naju gledajo. Greva v mojo sobo, tam se bova vse pogovorila!«

V sobi se je začel razgovor. Govorila sta, razlagala in kar kmalu spoznala, da sta oba našla enega in istega otroka, Rozvito namreč, hčerko, ki sta jo imela že skoro leto dni za mrtvo in sta jo obiskala na grobu v Rottendorfu. Tisto noč sploh nista prišla do počitka...

Ob Gretičini postelji je bedela bolniška sestra. Vsakih pet minut je menjala ledeni obkladek na otrokovem čelu. Deklica se je nemirno premetavala po postelji. Vročina je od minute do minute naraščala. Ko so jo pripeljali, je imela 38 stopinj, zdaj pa že 40,2.

Okrog ene je Gretica odprla oči. Za hip je začudeno pogledala okrog sebe,

Beseda goriškega nadškofa ob končanem »Letu vere«

Dnevi ali tedni vere, ki so jih priredile številne župnije goriške nadškofije, so gotovo našim vernikom približale spoznanje, da je treba po veri živeti in da je treba v evangeliju iskati smernice za krščansko življenje.

Pridige o veri so nujno težile k spodbudam dejavne ljubezni do bližnjega. Med njimi je največ razgibanosti povzročila akcija »Ljudje kakor mi«, oprta na ime abbéja Pierra in na osebo navzočnost apostola gobavcev Follereauja.

Skofijska romanja na Sv. goro, v Rim pa napovedano v Lurd so nudila škofijskemu občestvu priliko vzpostaviti po veri in pričanju sinovskega čustva povezavo z božjo Materjo, s Cerkvijo in s Kristusovim namestnikom kakor tudi s trpečimi brati in sestrami.

Vse te različne vzpodbude so pomagale poglobiti našo vero ter jo napraviti bolj pristno in preprosto obenem, istočasno pa jo vključiti v službo za druge. Ker je Bog ljubezen in je dal svoje življenje za vse, smo postali tudi mi dolžniki nasproti svojemu bližnjemu. Nemogoče je, če vero prav doživljamo, da bi si svoje srce vezali na materialne dobrine, brata pa puščali v pomanjkanju. Samo če bomo svojo vero vezali na brate v stiski, bomo mogli iskreno ljubiti Boga in naša vera ne bo več le preprost pristanek na resnice, ki nam jih je Bog razodel, temveč vir žuborečega in polnega življenja v milosti božji, ki bo vse naše dejanje in nehanje prepajala s pričanjem in izkazovanjem ljubezni navzven.

400-letnica rojstva sv. Alojzija v Alojzijevišču

Pretekli četrtek se je vršila v alojzijeviski kapeli v Gorici proslava 400-letnice rojstva sv. Alojzija, zavetnika mladine. Lepo število prijateljev Alojzijevišča se je zbralo kljub deževnemu vremenu k tej jubilejni maši, ki jo je daroval vodja našega vzgojnega zavoda za dijaško mladino msgr. dr. Franc Močnik.

Pri evangeliju je celebrant obrazložil, kako je sv. Alojzij sodoben svetnik tudi za današnji svet, ker je bilo vse njegovo mlado življenje boj za duhovne vrednote. Postavljen je bil v materialno ozračje florentinskega in španskega dvora, ki bi mu bil lahko zadušil duhovniški in redovniški poklic, toda bil je močnejši kot okolje, v katerem je živel. Tudi današnja mladina se mora boriti za ideale duhovnega sveta, da ne bo utonila v materializmu, ki ne more osrečiti človeka prav zato, ker je le-ta ustvarjen za višje dobrine kot so denar, zabava in izživljanje vseh vrst.

Zbrana skupna molitev in pesem sta

povzdignili proslavo v za to priliko okusno okrašeni kapeli ob novem oltarju, ki je dar velikodušne dobrotnice. Bog ji bodi obilen plačnik!

Praznik sv. Janeza Krstnika pri Sv. Ivanu v Gorici

V naši prijetni goriški cerkvi v ulici sv. Ivana je tudi letos potekel praznik sv. Janeza Krstnika ob obilni udeležbi častilcev Kristusovega predhodnika. Kar štiri sv. maše smo imeli, da so se verniki lahko lepo razvrstili. Prva je bila latinska pet, ki jo je daroval travniški g. župnik. Zlasti sta bili lepo obiskani sv. maši v slovenskem jeziku ob 8. uri in večerna ob 20. uri. Vedno bolj priljubljena postaja ta naša cerkev, kjer doživljamo goriški verniki s cerkvenim letom vse glavne dogodke našega odrešenja, od zornic in polnočnice do postnih sv. maš ter obredov velikega tedna, od šmarnic do maš za naše rajne. Ljubimo to cerkev in radi jo obiskujemo, zlasti kadar so v njej izredne pobožnosti za naše vernike, ki jih v drugih cerkvah ni.

Predavanje misijonarja Štanta v Gorici

Ivan Štanta, misijonar na afriškem otoku Madagaskar, je konec maja prišel za nekaj časa na obisk v naše kraje. Doma je namreč iz Mirna pri Gorici.

Na povabilo Misijonskega odseka goriške Marijine družbe je imel zadnje nedeljo v Katoliškem domu v Gorici misijonsko predavanje z zelo lepimi skioptičnimi slikami. Udeležba je bila kar lepa. Povedal je, da k razširjanju evangelija največ koristijo krščanske šole in krščanska dobrotelost. V šolah se oblikujejo bodoči katehisti, pomoč revnim, posebno še gobavcem pa na široko odpira srca Kristusovi blagovesti.

G. misijonar je najprej prikazal Madagaskar v njegovih prirodnih, kulturnih in zgodovinskih zanimivostih, v drugem delu pa se je predvsem omejil na svoj misijon v kraju Isoanala, kjer gradi naselje za gobavce. Samo v kraju, kjer on deluje, jih je okrog dvesto.

Predavanje je našemu občinstvu brez dvoma razširilo njegovo misijonsko obzorje. Spoznalo je še eno misijonsko področje, kjer se tudi slovenski blagovestniki trudijo za rast božjega kraljestva. V kratkem se jim bo pridružil še g. Franc Buh, ki prav tako kakor g. Štanta pripada kongregaciji lazaristov. Dosedaj je deloval v Argentini; po nekajmesečni pripravi v Parizu, kjer se je učil zlasti francoskega jezika (Madagaskar je bil do nedavnega francoska kolonija), bo preko naših krajev — ustavil se bo tudi v Gorici — odšel na svoje novo delovno torišče.

Občinska seja v Števerjanu

V petek zvečer se je pod predsedstvom župana g. Klanjščka Stanislava sestala občinska seja, ki je bilo potrebno, da je odobril nekaj javnih del, za katera bo treba v kratkem času predložiti potrebne načrte.

V seriji javnih del, ki jih je uprava podvzela v zadnjih letih, je tudi ureditev javne razsvetljave. Zato bo občina z deželnim prispevkom namestila na glavni cesti Sovenca-Grojna ter po vseh zaselkih ali skupinah hiš nove javne neonske luči. Vseh bo 151, za kar se bo potrošilo 10 milijonov lir.

Razpravljalo se je o nakazilu pet milijonov lir za popravilo občinske stavbe, ki jih je nakazalo notranje ministrstvo. S tem bodo dvignili sedanjo občinsko stavbo še za eno nadstropje, ker je sedanjih prostorov premalo za dobro poslovanje.

Dodajmo še, da so na isti seji sklenili, da bodo 11 milijonov lir, ki so bile nakazane za cesto Bukovje-Jazbine, uporabili za asfaltiranje in ureditev ceste, ki pelje od Dvora do cerkve in pa za asfaltiranje trga pred cerkvijo. To se je lahko zgodilo, ker je cesto od Bukovja do Dolenj prevzela v ureditev država.

Na ta način bodo še v tej upravni dobi rešeni vsi glavni problemi naših cest. Za vse to gre zaslug g. župana in sedanji občinski upravi, ki je že ponovno pokazala, da ji ne gre za demagoško in propagando, temveč le za blagor vseh občanov. Če ne more storiti še več, so čisto krivi tisti, ki njeno delo namerno sabotirajo.

Solski izidi na slovenskih srednjih šolah v Gorici

I. učiteljske. - Izdelali so: Cescutti Vera in Zavadvil Emilijana. Dva dijaka imata popravne izpite. Stirje dijaki so bili zavrnjeni.

II. učiteljske. - Izdelali so: Braini Katarina, Buzzi Verena, Radetti Bernarda, Sosou David, Tabaj Iva. Trije dijaki imajo popravne izpite. Trije dijaki so bili zavrnjeni.

III. učiteljske. - Izdelala je Hvala Miryam. Trije dijaki imajo popravne izpite.

IV. učiteljske. - Vsi dijaki so pripuščeni k učiteljskemu usposobljenostnemu izpitu.

4. gimnazija. - Izdelali so: Bagon Franko, Breclj Martin, Pacor Tacijana, Spacapan Miroslav, Tommasi Pavel. Ena dijakinja ima popravne izpite. En dijak je bil zavrnjen.

5. gimnazija. - Sprejemni izpit za I. licej so napravili: Budal Lučana, Ferletič Franka, Hvala Silva, Klanjšček Marjeta, Nanut Nadja. Ena dijakinja ima popravne izpite. En dijak je bil zavrnjen.

I. licej. - Izdelali so: Fergoglija Danila, Korsič Verena, Mermolja Franc, Spacapan Peter, Mikulus Jožica.

II. licej. - Izdelali so: Gravner Savina, Primožič Ana. Tri dijakinje imajo popravne izpite.

III. licej. - Vsi dijaki so bili pripuščeni k zrelostnemu izpitu.

Knjižica »Vest in srce«

Prvi teden junija, ko je prišla novica o umoru senatorja R. Kennedyja, je izšla v Ljubljani drobna knjižica »Vest in srce«; na prvih straneh je žalosten dogodek o umoru nekega ameriškega dekleta. Sedaj bi se lahko ista knjižica začela s tragedijo Kennedy, saj nam na dlani odkriva svet brez vesti, svet brez srca. Pisatelj, inž. Bačnik, nam na 48 straneh na zgledih pokaže, kam vodi življenje brez vesti. Nakaže tudi lepa naravna in nadnaravna sredstva za vzgojo prave vesti in srca. Knjižico lepo priporočamo. Cena 50 lir.

Delo za mir

Znani belgijski redovnik pater Pire, ki je pred leti prejel Nobelovo nagrado za mir, je napisal knjigo »Delo za mir«. Knjiga je izšla v holandskem, nemškem in japonskem jeziku.

ZA KMETOVALCE

Posojila za ustanovitev ali zaokroženje kmetij

Ponekod so kmetje v smislu 27. člena prvega zelenega načrta prosili za ugodno posojilo, namenjeno vsem kmetovalcem, ki si hočejo kupiti zemljo za ustanovitev ali povečanje svoje kmetije ali izvesti zamensko zemljišče zaradi olajšanja in pomenitve obdelovanja. Mnogo prošelj takrat ni bilo rešenih, ker so primanjkovala denarna sredstva. Pred nekaj meseci pa je ministrstvo naročilo vsem kmetijskim nadzorništvom, da morajo do 31. maja kakorkoli rešiti vse vložene prošnje. Zato naj se vsak, ki je svoj čas vložil prošnjo za posojilo z namenom, da si nakupi kmečko zemljo, potruži in poizve pri kmetijskem nadzorništvu za odgovor, če ga doslej še ni prejel.

1000

K številnim čestitkam, katere je ob priložnosti izida tisoče številke prejel »Katoliški glas«, se pridružujem tudi jaz ter želim, da bi list tudi v bodoče želel isti uspeh in dosegal enako priznanje kot doslej. Naj bi vedno z enako odločnostjo in zavzetostjo branil pravice Cerkve in našega ljudstva. Zato ključem jubilarantu: »Še na mnoga leta do številke 2000 in tudi čez!«

Branko Pistivšek
München, Zahodna Nemčija

Tudi Slovenski zavod v Rimu se povezuje z vsemi čestitkami in željami, ki so jih izrazili razni predstavniki slovenske katoliške dejavnosti »Katoliškemu glasu« ob priliki značilnega jubileja. Naj bi še v bodoče krepil katoliško idejo med našim narodom!

Msgr. Maksimilijan Jezernik
rektor zavoda

OBVESTILA

Duhovne vaje za dekleta bodo letos v Trstu pri šolskih sestrah v ulici delle Doccie 36 od srede, 14. avgusta zvečer do sobote, 17. avgusta zvečer. Vodil jih bo jezuitski pater iz Ljubljane.

RADIO TRSTA

Spored od 30. junija do 6. julija 1968

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 8.00 Koledar. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.00 Melachrinov godalni orkester. 11.15 Oddaja za najmlajše: Gotta: »Prigode pogumnega Jakca«. Četrti del. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 in 13.30 Glasba po željah. 13.00 Odmevi tedna v naši deželi. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.55 Lope de Vega: »Fuente Ovejuna«, drama v treh dejanjih. 17.20 Revija orkestrrov. 18.30 Vesel: Kino večeraj in danes. 19.15 Sedem dni v svetu. 19.30 Zbor »I. Tomšič« iz Ljubljane. 20.30 Iz slovenske folklorne: Bednarik: »Pratika«. 21.00 Moderni ritmi. 22.00 Nedelja v športu. 22.10 Zabavna glasba.

Ponedeljek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.20 Za vsakogar nekaj. 18.30 Iz Haydnovega in Skrjabinovega opusa. 19.30 Vodeb: S Plečnikom po Italiji: (1) »Benetke«. 20.35 Folklorni ansambli. 20.50 Zgodbe prve svetovne vojne: Finžgar: »Golobova njiva«. 21.10 Popevke. 21.55 Tamburški ansambli. 22.05 Zabavna glasba.

Torek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Iz slovenske folklorne: Bednarik: »Pratika«. 12.30 Za vsakogar nekaj. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Pacchiorijev ansambel. 17.20 Jež: Italijansčina po radiu. 17.40 Rad. univerza: Pieri: Zgodovina prve svetovne vojne: (13) »Nemška vojna politika«. 17.55 Jazovski orkester iz Vidma. 18.55 Strasserjev orkester. 19.10 Lovrečič: Plošče za vas. 20.35 Glinka: »Ruslan in Ljudmila«, opera v petih dejanjih. Orkester in zbor gledališča Bolšoj iz Moskve.

Sreda: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Kalan: Pomenek s poslušavkami. 17.00 Orkester Bevilacqua. 18.30 Kumer: Ljudske pesmi. 18.55 Renčev orkester. 19.10 Lupinc: Higiena in zdravje. 20.35 Simfonični koncert. 22.20 Zabavna glasba.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 I. Tavčar: Visoška kronika: (5) »Polikarp Khallan umrje«. Ponovitev. 17.00 Tržaški mandolinski ansambel. 17.20 Jež: Italijansčina po radiu. 18.00 Zbor G. Verdi iz Ronk. 19.10 D. Kraševc: Zlata skrinjica. 19.25 Veliki orkester lahke glasbe. 20.35 Mrak: »Ivan Grohar«. Tragedija v 4 slikah. 22.05 Skladbe davnih dob. 22.20 Zabavna glasba.

Petek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 Bonzagni igra na električno harmoniko. 12.10 Penko: Gospodinja nakupuje. 17.00 Russov ansambel. 17.20 Ne vse, toda o vsem. 18.00 »Beri, beri, rožmarin zeleni«, ljudski pevci in pesmi. 18.50 Sciorillijev orkester. 19.10 Vesel: Kam v nedeljo? 20.50 Koncert operne glasbe. 21.50 Veseli utrinki. 22.05 Zabavna glasba.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Iz beležnice fotoreporterja Magajne. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 16.10 v trichetrinskem taktu. 17.40 Otrokov pravljčni svet: Prežihov Voranc: »Solzice«. 17.55 Vokalni oktet »Planika«. 19.00 Blackov orkester. 19.10 Poletna srečanja. 19.20 Zabavni ansambli na Radiu TS. 20.35 Teden v Italiji. 20.45 I. Tavčar: Visoška kronika: (6) »Izidorjeva pot na Nemsško, zaroka z Agato«. 21.20 Za prijeten konec tedna.

V NEDELJO, 30. JUNIJA

BO V TREBČAH

PROSLAVA STOLETNIČNE OSNOVNE ŠOLE

Ob 10. uri bo sv. maša za vse pokojne učitelje, ki so v teh sto letih službovali na šoli v Trebčah.

Ob 11. uri otvoritev spominske razstave »Sto let osnovne šole« v šolskih prostorih, ki bo potem ves dan na ogled občinstvu.

Ob 16. uri začetek PRIREDITVE posvečene stoletnici.

UCITELJSTVO IN UCENCI VAS VLJUDNO VABIJO!

V soboto, 29. junija od 20. do 24. ure

bo v Slomškovem domu v BAZOVICI

KULTURNO ZABAVNO SREČANJE KRAS-FURLANIJA

Nastopili bodo: 1. Godba na pihala iz Trebč. 2. Domača pevska zbor »Lipa« in »Slomške«. 3. Furlanska folklorna skupina iz Koprivnega (Capriva). 4. Mešani pevski zbor iz Gradiške »A. R. Torriana«.

Slikarska razstava je odprta vsak večer od 18. do 22. ure. Zaključek razstave bo v ponedeljek 8. julija, združen s filmskim in zabavnim večerom.

Vse dneve razstave bogat in pester srečolov. S pijačo in jedajo je kiosk dobro založen. Prireditve se vršijo ob vsakem vremenu.

ŠPORT

Odbojka. - Deželno prvenstvo Serie D se bliža koncu. Olympija mora odigrati še tri tekme, dve zunaj in eno doma. Moštva se očitno drži smola; ne more in ne more zmagati, čeprav se dobro drži proti močnejšim moštvom. Proti Gasilem iz Gorice in proti CSI iz Vidma so olympijci skoraj v vseh setih vodili, potem pa jim je zmaga ušla. Vendar je treba dodati, da je ta smola le pomanjkanje treninga. Upati je, da bo v prihodnji sezoni bolje.

Prihodnji tekmi bosta ena v četrtek zvečer ob 20.30 proti AGI, druga pa v soboto 29. junija proti Gasilem iz Trsta. Na Travniku naj se do 8.30 zberejo naslednji igralci: Sfiligoj, Antonič, Frando, Valentinčič, Princič, Spacapan P.

Zahvala

Vsem slovenskim romarjem, ki so prišli v Rim ob priliki nadškofijskega romanja k Petrovemu grobu, iskrena hvala za dar, ki ste ga širokogrudno podarili Slovenskemu zavodu v Rimu. Ker ne vem za imena posameznih dobrotnikov, se kar javno zahvalim vsem in vsakemu! Podprli ste naše delo za gradnjo Slovenika. Spremljajte nas še v bodoče z molitvijo da bi delo kmalu končali. Ze sedaj vsi vljudno vabljeni na bodočo otvoritev. Bog povrne vsakemu z obilnimi darovi v vsakdanjem življenju.

Msgr. dr. Maksimilijan Jezernik
rektor zavoda

DAROVI:

Za Katoliški dom: U. Z. 3.000; A. D. 1.500; N. N. 10.000; N. N. 10.000; Mar. družba 10.000; Bremec Stefaniya 2.000; N. N. 1.000; N. N. 2.000; N. N. 1.000; zbirna 5.000; N. N. 2.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 2.000; N. N. 1.000; N. N. 2.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 2.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; B. L. 5.000; Velikonja Milka 1.000.

Za Zavod sv. Družine: N. N. 5.000; Velikonja M. 1.000; N. N. namesto cvetja za grob Ceju Jožefu 1.500; B. L. 5.000; Z. M. 3.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, pokojnim pa daj večni pokoj!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpa trgovski L. 70, osmrtnice L. 100, več 80 davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

V torek, 2. julija bo ob 21. uri v škedenjski kino dvorani

PRVI JAVEN NASTOP
BALETNE ŠOLE

ki jo vodi gdč. Selma Micheluzzi.

Vabljeni!